

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 25. maj 2022
Sagsnr.: 2022-0035-0311
Dok.: 2428663

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AS fra Folketingets
Retsudvalg den 4. maj 2022.**

Samrådsspørgsmål AS

”Ministeren bedes oplyse, om politiet fortsat efter EU-Dommen afsagt den 5. april 2022 i sag C-140/20 om generel og udifferentieret logning anvender muligheden for at tilgå loggede oplysninger, og i benægtende fald ønskes ministerens vurdering af betydningen for politiets efterforskning af alvorlige forbrydelser som f.eks. drab, voldtægt etc., når loggede oplysninger ikke anvendes.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF), Preben Bang Henriksen (V) og Britt Bager (KF).

[Indledning]

Tak for ordet og for spørgsmålet.

EU-Domstolen afsagde som bekendt en ny dom den 5. april 2022. Den dom er jeg ærgerlig over. For med den dom har dansk politi og anklagemyndighed fået begrænset adgangen til teleoplysninger i sager, der handler om grov kriminalitet.

Dermed bliver det vanskeligere for politi og anklagemyndighed at opklare forbrydelser som f.eks. drab, bankedekriminalitet og voldtægt.

[De nye danske logningsregler]

Dommen af 5. april 2022 medfører et behov for at ændre de nye danske logningsregler, som trådte i kraft den 30. marts i år. Samtidig trådte en bekendtgørelse i kraft, der – for at beskytte den nationale sikkerhed – pålægger teleudbyderne at foretage generel og udifferentieret logning af trafikdata, dvs. logning af alle brugere i hele landet. Den generelle og udifferentierede logning er iværksat, fordi det er Justitsministeriets vurdering, at Danmark står over for en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed.

Efter de logningsregler, som trådte i kraft den 30. marts, kan politi og anklagemyndighed indhente disse logningspligtige trafikdata til brug for sager om grov kriminalitet.

I forarbejderne til logningsreglerne er det dog fremhævet, at en sådan adgang var forbundet med *en væsentlig procesrisiko*. Det var der – forståeligt nok – en del debat om i forbindelse med lovforslagets behandling og vedtagelse.

[Betydningen af EU-Domstolens dom af 5. april 2022]

Som det fremgår af det notat om betydningen af dommen af 5. april 2022, som er oversendt til Retsudvalget og Europaudvalget den 25. maj, slår dommen fast, at myndighederne i sager om grov kriminalitet ikke kan få adgang til trafikdata, som er logget af hensyn til den nationale sikkerhed.

De trafikdata, som udbyderne logger generelt og udifferentieret for at beskytte den nationale sikkerhed, kan kun indhentes i sager vedrørende den nationale sikkerhed. I en dansk kontekst vil det sige straffelovens kapitel 12 og 13 om f.eks. terror og spionage.

På baggrund af dommen af 5. april er vi nødt til at tilpasse de danske logningsregler, så de på dette punkt bringes i overensstemmelse med EU-retten. Jeg forventer at fremsætte lovforslag herom i næste samling. Indtil da skal logningsreglerne selvfølgelig fortolkes, dvs. anvendes, i overensstemmelse med EU-retten.

Da teleudbyderne på nuværende tidspunkt kun er pålagt at foretage generel og udifferentieret logning for at beskytte den nationale sikkerhed, og disse logningspligtige data kun må udleveres til sager vedrørende national sikkerhed, har dommen altså væsentligt indskrænket adgangen til teleoplysninger til sager om grov kriminalitet som drab, voldtægt og bandekriminalitet.

[Målrettet logning]

Det oplagte spørgsmål er derfor også, hvad vi kan gøre for at afbøde de negative konsekvenser af dommen.

En af de muligheder, som EU-Domstolen selv peger på, er, at medlemsstaterne kan iværksætte såkaldt målrettet logning for at bekæmpe grov kriminalitet.

Det giver de gældende danske logningsregler også mulighed for. Men politiet har på nuværende tidspunkt ikke

meddelt udbyderne pålæg om at iværksætte målrettet logning.

Justitsministeriet arbejder lige nu sammen med myndighederne og telebranchen på at iværksætte en vis målrettet logning hurtigst muligt. Vi forventer umiddelbart, at det vil kunne ske på denne side af sommerferien.

Med målrettet logning vil myndighederne i overensstemmelse med EU-retten kunne indhente trafikdata vedrørende de områder og personer, som logges målrettet, til brug for opklaring af grov kriminalitet i op til et år fra registreringstidspunktet.

Med målrettet logning vil myndighederne dermed få en adgang til trafikdata, som svarer til den, de havde før dommen af 5. april, når det gælder de områder og personer, der logges målrettet.

[Hastesikring og indhentning af oplysninger, som udbyderne råder over på andet grundlag end logningspligten]

Herudover har Justitsministeriet på baggrund af dommen af 5. april og øvrig EU-praksis vurderet, at politi og anklagemyndighed – under *en procesrisiko* – i sager om

grov kriminalitet kan såkaldt hastesikre og indhente trafikdata, som udbyderne råder over *på andet grundlag* end logningsreglerne, og som er opbevaret på en måde, så de kan skelnes fra trafikdata, som udbyderne logger som følge af en logningspligt.

Teleindustrien har oplyst til Justitsministeriet, at teleselskaberne registrerer og opbevarer visse trafik- og lokaliseringsdata i en begrænset periode af andre årsager end som følge af logningsreglerne, bl.a. af hensyn til fejlretning.

Hvis der ikke eksisterede en pligt til at registrere og opbevare trafikdata med henblik på at beskytte national sikkerhed eller bekæmpe grov kriminalitet, ville teleselskaberne altså alligevel – på eget initiativ – registrere og gemme bl.a. trafikdata i en begrænset periode af hensyn til deres fejlretning mv.

Teleindustrien har oplyst, at udbyderne registrerer og opbevarer visse data af hensyn til fejlretning i kort tid, f.eks. 14 dage. Nogle data opbevares i længere tid, f.eks. af behov for debitering af kunderne. Teleudbyderne registrerer og opbevarer disse teleoplysninger på en måde, så der kan skelnes mellem oplysninger, der opbevares som

følge af logningsreglerne, og oplysninger, der opbevares på andet grundlag.

I den periode, hvor udbyderne råder over trafik- og lokaliseringsdata på et andet grundlag end logningsreglerne, vil politiet altså efter Justitsministeriets vurdering kunne indhente både trafik- og lokaliseringsdata til brug for bekæmpelse af grov kriminalitet. Og det uanset om der samtidig er en pligt til at logge trafikdata generelt og udifferentieret, og/eller om udbyderne er pålagt en målrettet logningspligt.

EU-Domstolen har ikke taget stilling til spørgsmålet, om politi og anklagemyndighed i sager om grov kriminalitet kan hastesikre og indhente trafikdata i den periode, hvor udbyderne råder over dem *på andet grundlag* end en logningspligt, når der samtidig gælder en logningspligt.

På den baggrund vurderer Justitsministeriet samlet set, at politi og anklagemyndighed – under *en procesrisiko* – i sager om grov kriminalitet kan såkaldt hastesikre og indhente sådanne trafikdata, som udbyderne råder over *på andet grundlag* end logningsreglerne, og som opbevares på en måde, så de kan skelnes fra trafikdata registreret og opbevaret som følge af logningsreglerne.

Men Justitsministeriet vurderer altså, at fortolkningen ligger inden for rammerne af EU-retten.

Og for mig er det afgørende, at vi inden for EU-retten sikrer politi og anklagemyndighed de bedste forudsætninger for at opklare og retsforfølge grov kriminalitet.

[Afslutning]

Hvor vil det så samlet stille os? Når der er iværksat målrettet logning, vil vi efter dommen stå i en situation, hvor myndighederne for så vidt angår de områder og personer, som logges målrettet, vil kunne hastesikre og indhente logningspligtige trafikdata i sager om grov kriminalitet i et år fra registreringstidspunktet.

Herudover vil myndighederne kunne indhente både trafik- og lokaliseringsdata, som udbyderne selv gemmer på andet grundlag end logningsreglerne, i den periode, udbyderne selv gemmer disse. Det gælder over hele landet.

Det vil sige, at der ikke vil være såkaldte ”pletter på danmarkskortet”, hvor politiet vil være helt afskåret fra at hente trafikdata til brug for sager om grov kriminalitet. Men politiet vil uden for de områder, hvor der er målrettet logning, alene kunne få adgang til visse

teleoplysninger inden for den periode, hvor teleselskaberne af andre grunde er i besiddelse af oplysningerne.

Så selvom det langt fra er et ønskescenario, mener jeg, at vi samlet set er landet et sted, som vi kan leve med.

Tak for ordet.